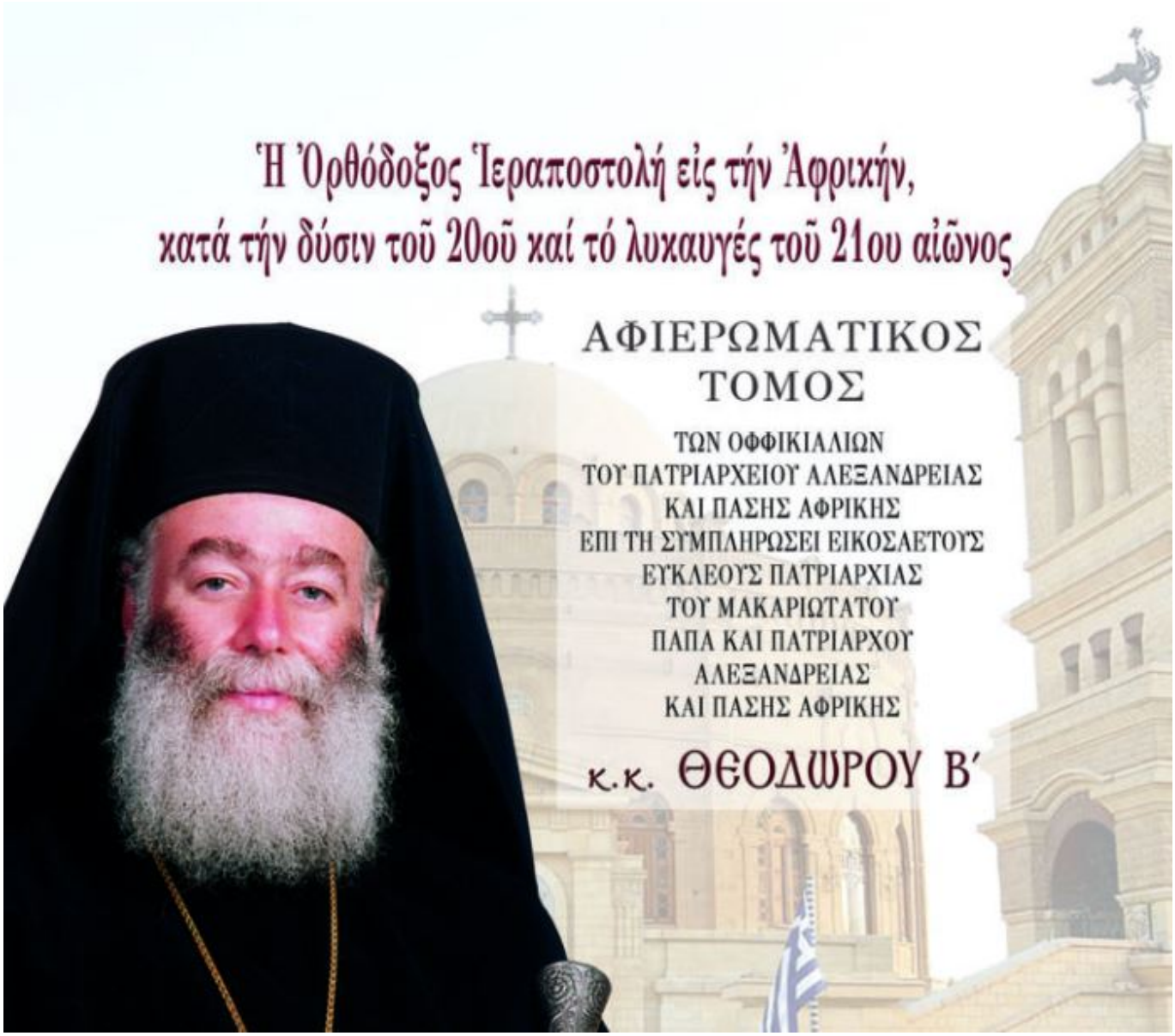
3 Νοεμβρίου 2025

Αφιερωματικός Τόμος στον Προκαθήμενο του Αλεξανδρινού Θρόνου Θεόδωρο Β’

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

- **Νικολάου Γ. Ξεξάκη,**
  Ομότιμου Καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Μεγάλου Άρχοντα Διδασκάλου του Γένους του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας Προέδρου της Εστίας Θεολόγων Χάλκης και Φίλων αυτής.

«Ἀρκεῖ εἷς ἄνθρωπος ζήλῳ πεπυρωμένος ὁλόκληρον διορθώσασθαι δῆμον»

(Ἰωάννης Χρυσόστομος).

Ιστορική, άξια και δίκαιη, αναμφίβολα, είναι η έκδοση του Τόμου, του αφιερωμένου προς τιμήν του σεβαστού και προσφιλούς προσώπου του Προκαθήμενου του Δευτερόθρονου Ελληνορθόδοξου Πρεσβυγενούς Πατριαρχείου Αλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου Β΄, του οτρηρού, ακάματου και συνεπή εργάτη του Ευαγγελίου, «τοῦτά ἄνω ζητοῦντος τοῖς κάτω συναπτόμενος» (Κοντάκιον, Ἦχος β΄).
Πρόκειται για τον επετειακό αφιερωματικό Τόμο των Οφφικιαλίων του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης είκοσι χρόνων λαμπρής Πατριαρχίας του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου Β΄, υπό τον τίτλο: «Ἡ Ὀρθόδοξη Ἱεραποστολή εἰς τήν Ἀφρικήν κατά τήν δύσιν τοῦ 20οῦ καί τό λυκαυγές τοῦ 21ου αἰῶνος» (Αθήνα 2024, εκδόσεις «Ἔννοια», σσ.568).

Ο ογκώδης αυτός Τόμος –περικαλής, καλαίσθητος και επιβλητικός κατά την εμφάνιση, έξοχος και ενδιαφέρων κατά το περιεχόμενο, απολαυστικός και χαριτωμένος κατά την ανάγνωση– εκφράζει τη χαρά, την τιμή, τον σεβασμό, την αφοσίωση και την ευγνωμοσύνη των Οφφικιαλίων του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας προς τον χαρισματικό Προκαθήμενο του Αλεξανδρινού Θρόνου και διάδοχο του αποστόλου και ευαγγελιστού Μάρκου κ.κ. Θεόδωρο Β΄.

Την Επιστημονική Επιτροπή της Έκδοσης του Τόμου αποτέλεσαν οι: Πρόεδρος, Ομ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πειραιώς και Πρόεδρος των Οφφικιαλίων Θεόδωρος Ι. Παναγόπουλος και τα μέλη: Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος Παντελεήμων, Αρχιγραμματεύς της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Παναγιώτης Τζουμέρκας, Αναπλ. Καθηγητής Α.Π.Θ.

Την Επιστημονική – Εκδοτική Επιμέλεια οι: Θωμάς Ιωαννίδης, Ομ. Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α. και Δημήτριος Μπαλιάτσας, Καθηγητής – Σύμβουλος Ε.Α.Π.

Την Τιμητική Επιτροπή οι: Αθανάσιος Μαρτίνος, Άρχων Μέγας Λογοθέτης και Μ. Ευεργέτης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, Λάνα Μανδύλα, Μ. Αρχόντισσα Εκκλησιών, Αικατερίνη Μπελεφάντη-Σοφιανού, Μ. Αρχόντισσα Εκκλησιών, Πρέσβυς Αποδήμου Ελληνισμού, Μ. Ευεργέτις του Πατριαρχείου, Χρήστος Ζερεφός, Επίτιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ., Γενικός Γραμματεύς της Ακαδημίας Αθηνών, Θεόδωρος Φορτσάκης, Άρχων Δικαιοφύλαξ, Πρ. Πρύτανις του Πανεπιστημίου Αθηνών, Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, Άρχων Μ. Διδάσκαλος του Γένους, Ακαδημαϊκός, Ομ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η επιλογή του θέματος του Τόμου υπήρξε, σημειωτέον, δυσχερής, προκαλώντας έντονο προβληματισμό, λόγω του πολύπλευρου έργου και της πολυδιάστατης

δράσης του τιμώμενου Πρωθιεράρχη. Ο Πρόεδρος των Οφφικιαλίων, πρωτεργάτης και συντονιστής του όλου έργου, Θεόδωρος Παναγόπουλος επισημαίνει, εύστοχα, τρία, εκ των πολλών, πεδία πετυχημένης Πατριαρχικής δράσης του Μακαριωτάτου, γράφοντας: «αὐθόρμητα… ἔχει χαρακτηρισθεῖ ἀπό τούς πιστούς ὡς "Ἱεραπόστολος Πατριάρχης", ὡς "Πατριάρχης τῆς Ἀγάπης" καί ὡς "Ἀνακαινιστής Πατριάρχης"». Τελικά, η Γενική Συνέλευση των Οφφικιαλίων του Αλεξανδρινού Θρόνου επέλεξε, τον Δεκέμβριο του έτους 2021, το θέμα το αναφερόμενο στην ιεραποστολική δράση του Μακαριωτάτου, την πολύκαρπη και καλλίκαρπη.

Συντελεστές του καλλίτεχνου και περισπούδαστου αυτού Τόμου είναι οι εκδόσεις «ΕΝΝΟΙΑ», υπό την διεύθυνση του έμπειρου εκδότηΔημητρίου Μπαλιάτσα, Άρχοντα Πρωτοασηκρήτη του Παλαίφατου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας (09/10/2024) και εκλεκτοί συγγραφείς, με αξιόλογη συμβολή και συνεισφορά. Ο Αφιερωματικός Τόμος κατακλείεται από συλλογή επίλεκτων φωτογραφιών.

Στον παρόντα Τιμητικό Τόμο για τον οποίον γίνεται εδώ σύντομη αναφορά, εξαίρεται, επάξια, από τους εξαίρετους συγγραφείς, η πολύκαρπη και αγλαόκαρπη ιεραποστολική δράση του ταπεινού Προκαθήμενου του Παλαίφατου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Ο Πατριάρχης Θεόδωρος Β΄ καλλιέργησε και καλλιεργεί, με σύνεση και πιστότητα, τη θεία προτροπή και εντολή του Κυρίου προς τους αποστόλους: «πορευθέντες … μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱού καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν» (Ματθ. 28, 19-20), καθώς και την επισήμανση: «καί ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἅ οὐκ ἔστιν ἐκτῆς αὐλής ταύτης· κακείνά με δεῖ ἀγαγεῖν καί τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καί γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν» (Ἰω. 10,16).

Η αναγκαία, βέβαια, θεία αρωγή και ενίσχυση για την επιτυχημένη επιτέλεση της θείας αυτής αποστολής και οικουμενικής μαρτυρίας «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς», είναι, αντικειμενικά, δεδομένη, σύμφωνα με την υπόσχεση του Σωτήρα Χριστού: «λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς (= τούς ἀποστόλους), καί ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλήμ καί ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαία καί Σαμαρείᾳ καί ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. 1,8), αρκεί να την επικαλούνται με θέρμη οι συνεχιστές των Αποστόλων, οι ιεραπόστολοι και εργάτες στον αμπελώνα του Κυρίου.

Συνεπής και πρόθυμος εργάτης του ευαγγελικού λόγου ο Μακαριώτατος αγκαλιάζει με θέρμη, τιμά, σέβεται και ενστερνίζεται την Ιεραποστολή, η οποία σηματοδοτεί την αποστολή της Εκκλησίας στον κόσμο, την παρουσία και τη μαρτυρία της· συνιστά πολύτιμο οδοδείκτη στην μακρόχρονη πορεία της και αναγκαίο συστατικό της ύπαρξης και του νοήματός της· απαρτίζει τη συνισταμένη

πολλών συνιστωσών, καλύπτοντας πολλές πτυχές της ποιμαντικής, κοινωνικής, ανθρωπιστικής και πολιτιστικής δράσης.

Για την επιτυχημένη επιτέλεση του ιεραποστολικού οράματός Του ο Μακαριώτατος διαθέτει πλούτο αρετών και εφοδίων, ισχυρή πνευματική πανοπλία με ζέουσα πίστη, γνήσια αλήθεια, αδιάλειπτη προσευχή, ιώβεια υπομονή, ανυπόκριτη συναίσθηση του καθήκοντος, ακραιφνή αγάπη προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο και, μάλιστα, προς τα παιδιά και γενικά προς όλη την δημιουργία, αγάπη με διάκριση, θυσιαστικό πνεύμα και ασύλληπτη αγωνιστικότητα.

Με τα υπέροχα αυτά προσόντα και εφόδια αναδεικνύεται ο Τιμώμενος Πατριάρχης μεγάλος ιεραπόστολος και ικανός πηδαλιούχος του σκάφους του ΔευτερόθρονουΠρεσβυγενούς Πατριαρχείου, πραγματοποιώντας, συνεπικουρούμενος από τους συνεργάτες και συνοδοιπόρους του, κληρικούς και λαϊκούς, πραγματικά, θαυμαστό, ασύλληπτο και πολυσχιδές ιεραποστολικό έργο. Μακριά από κοσμικού τύπου ακτιβισμό, χαράσσει και νοηματοδοτεί το μέλλον της Αφρικανικής Ηπείρου ελπιδοφόρο και σωτήριο, κοντά στην πηγή της ζωής, τον Θεό.

Αγωνίζεται για να προσφέρει το φως της αληθινής και σωτήριας γνώσης της Βασιλείας του Θεού, το μήνυμα της σωτηρίας, στον ζώντα μέσα στην αθεΐα και ειδωλολατρία αδελφό της αφρικανικής Ηπείρου και να ενσταλάξει παρηγοριά και ελπίδα στον πόνο και την ταλαιπωρία του, επισημαίνοντάς του την ιδιαίτερη αξία, την οποία έχει ως «κατ’ εἰκόνακαὶὁμοίωσιν» του Θεού δημιούργημα. Η ανταπόκριση είναι μεγάλη. Η πολυπληθής προσέλευση στο ορθόδοξο Βάπτισμα είναι γεγονός χαροποιό και ελπιδοφόρο. Πραγματοποιεί συνεχείς πορείες αγάπης, μεταδίδοντας τη μαρτυρία της ορθόδοξης πίστης σε κάθε άνθρωπο διαφορετικής φυλής, γλώσσας, θρησκεύματος, μόρφωσης· στηρίζει την ειρηνική συνύπαρξη λαών και θρησκειών.

Το ιεραποστολικό έργο επιτελεί ο Ιεραπόστολος Πατριάρχης κάτω από πολυειδείς αντίξοες συνθήκες, με υπομονή, ταπείνωση, απλότητα και αγάπη, σε μια Ήπειρο ταραγμένη από μακροχρόνιες συγκρούσεις και εμφύλιες διαμάχες, όπου σήμερα υπάρχουν περισσότερα από πενήντα ανεξάρτητα κράτη, περισσότερες από οκτακόσιες φυλές και περισσότερες από επτακόσιες γλώσσες και διάλεκτοι.

Στις αντίξοες συνθήκες, που δυσχεραίνουν το ιεραποστολικό έργο του Πατριάρχου προστέθηκε, δυστυχώς, και η ακατανόητη και αντικανονική εισπήδηση του Πατριαρχείου της Ρωσίας στην ενόρια πνευματική και ποιμαντική δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην Ήπειρο της Αφρικής, με την δημιουργία σ’ αυτήν Πατριαρχικής Εξαρχίας (2022). Για το «ἀνάδελφον κτύπημα ὑπότῶνὁμοδόξων

Ρώσων» διαμαρτυρήθηκε, με έμπονη έκπληξη, η Σύνοδος της Ιεραρχίας του Αλεξανδρινού Θρόνου, αλλά και προσωπικώς ο Μακαριώτατος Πατριάρχης κ.κ. Θεόδωρος Β΄.

Παρά τις πολύμορφες δυσκολίες, το ιεραποστολικό έργο είναι καρποφόρο, με την ίδρυση νέων Μητροπόλεων και Επισκοπών, ιερών ναών και τη χειροτονία ιθαγενών κληρικών (διακόνων, ιερέων, επισκόπων), οι οποίοι διακονούν επάξια το έργο της Ορθόδοξης Ιεραποστολής. Ο Μακαριώτατος σέβεται τα ήθη, τα έθιμα και την παράδοση των ιθαγενών των κατά τύπους Εκκλησιών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αντίκεινται στο μήνυμα του Ευαγγελίου.

Ιδιαίτερα προβάλλεται το πλούσιο ανακαινιστικό έργο του δραστήριου Πατριάρχου. Η ανακαινιστική μέριμνά Του γίνεται αντιληπτή, πλην άλλων, στο Πατριαρχικό Μέγαρο Αλεξανδρείας με την περίφημη Βιβλιοθήκη και τη συντήρηση των αρχαίων χειρογράφων της, στην Ιερά Πατριαρχική Μονή Σάββα του Ηγιασμένου Αλεξανδρείας, στην εκ βάθρων ανακαίνιση της Ιεράς Πατριαρχικής Μονής Αγίου Γεωργίου Παλαιού Καΐρου, στην εκ βάθρων ανακαίνιση της Ιεράς Πατριαρχικής Μονής Αγίου Νικολάου (Χαμζάουϊ) Καΐρου, στον Ιερό Ναό Αγίας Αικατερίνης Σουέζ.

Για την προώθηση του ιεραποστολικού έργου ο Μακαριώτατος προβαίνει στην επαναλειτουργία και ίδρυση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, όπως είναι η Πατριαρχική Σχολή Αλεξανδρείας «Μέγας Ἀθανάσιος». Η ανέγερση κατοικιών, πνευματικών κέντρων, η ίδρυση κλινικών, πολυδύναμων ιατρικών κέντρων, η διάνοιξη γεωτρήσεων σε άνυδρες περιοχές συμβάλλουν προς την κατεύθυνση αυτή. Ασφαλώς, πολύ συμβάλλει και η επίσημη αναγνώριση από τις Κυβερνήσεις των Αφρικανικών Κρατών των κατά τόπους Ορθοδόξων Μητροπόλεων και Επισκοπών.

Η πολυτάλαντη προσωπικότητα του καταξιωμένου εκκλησιαστικού ηγέτη και Προκαθήμενου του Αλεξανδρινού Θρόνου κατορθώνει να προσελκύει το ενδιαφέρον χορηγών και καταλλήλων προσώπων, συνοδοιπόρων και συγκυρηναίων, οι οποίοι προσφέρουν τη στήριξη και αρωγή τους στο επιτελούμενο θεάρεστο έργο στην Αφρικανική Ήπειρο, το οποίο έχει στόχο την εν Χριστώ ελευθερία και σωτηρία, την ελευθερία από τα δεσμά της αδικίας, της εκμετάλλευσης, της φτώχειας, τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Επιχειρηματίες, Ιερές Μητροπόλεις, μοναστικά κέντρα, θρησκευτικοί Σύλλογοι, όπως: το Διορθόδοξο Ιεραποστολικό Κέντρο «Πορευθέντες», το οποίο ιδρύθηκε από τον μακαριστό Αρχιεπ. Αλβανίας Αναστάσιο (Γιαννουλάτο), η Αδελφότητα Ορθόδοξης Εξωτερικής Ιεραποστολής Θεσσαλονίκης, ο Ιεραποστολικός Σύνδεσμος «Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός», ο Σύνδεσμος Λειτουργών Υγείας Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολικής αρωγής, η Αδελφότης Οφφικιαλίων του Αλεξανδρινού

Θρόνου, η Βουλή των Ελλήνων κ.ά. συμπαρίστανται ποικιλοτρόπως στη θεοδίδακτη ιεραποστολή, η οποία αποτελεί έκφραση της αυτοσυνειδησίας της Εκκλησίας και συνέχεια του αποστολικού έργου.

Είκοσι χρόνια προσφοράς, θυσίας και προσευχής οδήγησαν το ποίμνιο της αφρικανικής Ηπείρου να αναγνωρίσει τον Προκαθήμενο της Εκκλησίας των Αλεξανδρέων, δίκαια και επάξια, ως τον καλό ποιμένα, ως τον Πατριάρχη της αγάπης, της ιεραποστολής, της προσευχής, της ειρήνης, της δράσης, της εν Χριστώ ζωής.

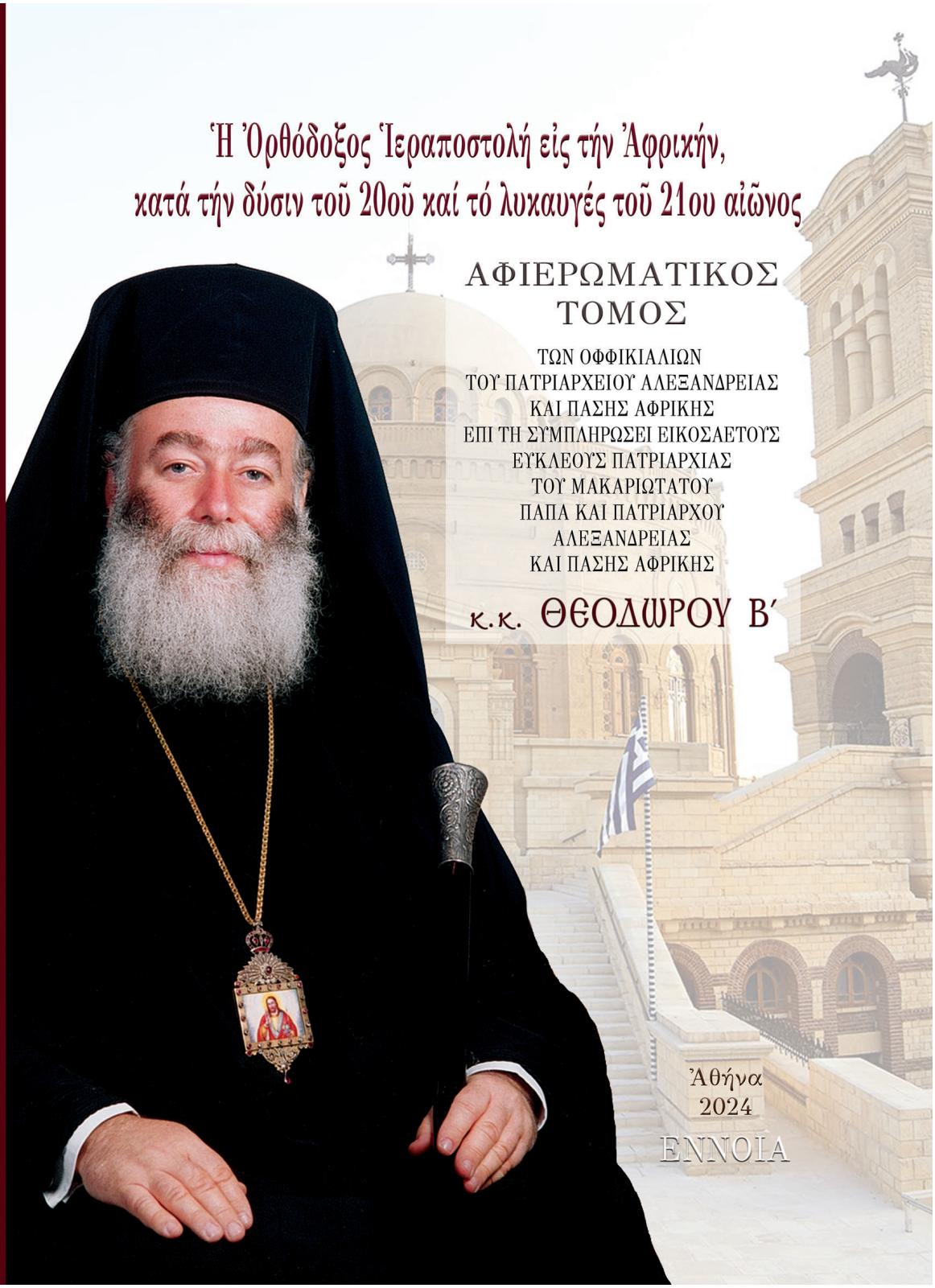
Ο Μακαριώτατος βιώνει συνειδητά τις πολλαπλές αρετές Του, καθόλη την επιτυχημένη εκκλησιαστική Του πορεία –η οποία αρχίζει από την Έδρα της Ιεράς Μητροπόλεως Λάμπης και Σφακίων, το αγαπημένο του Σπήλι και καταλήγει στο Παλαίφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας– με αποτέλεσμα να εμπνέει και να παραδειγματίζει· να προσφέρει και να σκορπά φως, ελπίδα και εσχατολογική προοπτική σωτηρίας.

Πραγματικά, θείο δώρο ο Πατριάρχης Θεόδωρος Β΄!

Έτη πολλά, υγιεινά και ευλογημένα, Μακαριώτατε, για τη συνέχιση της ιεράς και πολυεύθυνης αποστολής Σας!

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΤΩΝ ΟΦΦΙΚΙΑΛΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΙΚΟΣΑΕΤΟΥΣ ΕΥΚΛΕΟΥΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΠΑ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ κ.κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ Β΄

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἱεραποστολή εἰς τήν Ἀφρικήν, κατά τήν δύσιν τοῦ 20οῦ καί τό λυκαυγές τοῦ 21ου αἰῶνος

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΤΩΝ ΟΦΦΙΚΙΑΛΙΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΙΚΟΣΑΕΤΟΥΣ
ΕΥΚΛΕΟΥΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑΣ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ
ΠΑΠΑ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

κ.κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ Β΄

Ἀθήνα
2024
ΕΝΝΟΙΑ